

NSPRV

NEZAVISNI SINDIKAT PROSVETNIH RADNIKA VOJVODINE

Novi Sad, Trg Slobode 3 tel/faks: 021/6616-886, 025/420-093, 023/515-757
e-mail: sindiso@sbb.rs, nsprv@open.telekom.rs, nsprv.zr@open.telekom.rs

У СУСПРЕТ 12. ЈУНУ 2015 – СВЕТСКОМ ДАНУ БОРБЕ ПРОТИВ ДЕЧИЈЕГ РАДА „НЕ дечијем раду - ДА квалитетном образовању!“

Најновије глобалне процене указују да је око 120 милиона деце старости између 5. и 14. година укључено у дечији рад, при чему су, у овој старосној групи, дечаци и девојчице процентуално подједнако заступљени (у широј старосној групи све деце - узраст од 5. - 17. година, процењује се да је чак 168 милиона деце у дечијем раду). Упорно ангажовање деце у сфери дечјег рада је укорењено у општем сиромаштву, али и недостатку пристојног рада за одрасле, недостатку социјалне заштите, као и неуспеху међународне заједнице да осигура право да сва деца похађају школу, бар до законског минимума старости за пријем на посао.

Светски дан борбе против дечијег рада у овој години ће се посебно фокусирати на значај квалитетног образовања као кључног инструмента у елиминацији дечијег рада. Право је време да се то учини, јер ће 2015. године међународна заједница озбиљно разматрати разлоге за неуспех у постизању Миленијумских развојних циљева у образовању и и циљева Образовања за све и поставити нове циљеве и стратегије за период 2015-2030.

Уочи овогодишњег 12. јуна - Светског дан борбе против дечјег рада захтевамо:

1. бесплатно, обавезно и квалитетно образовање за сву децу, барем до минималног узраста за запошљавање, и акције које ће децу обухваћену дечијим радом вратити у школске клупе;
2. нове напоре како би се осигурало да националне политике о дечијем раду и образовању буду доследне и ефикасне;
3. политике које обезбеђују приступ све деце квалитетном образовању и веће улагање у наставничке професије.

1. Бесплатно, обавезно и квалитетно образовање за сву децу, барем до минималног узраста за запошљавање, и акције које ће децу обухваћену дечијим радом вратити у школске клупе;

Већина деце-радника не похађају школу. Остала комбинују школу и посао, али у правилу на штету личног образовања. У недостатку адекватног образовања и ненаучених вештина, као одрасли бивша деца-радници имају велике шансе да заврше на слабо плаћеним пословима, небезбедном и по здравље опасном раду или да остану незапослени. Последица је велика вероватноћа да ће и њихова деца завршити у области дечјег рада. Повратак у школу овај може изменити овај циклус и глобални је изазов јер образовање има кључну улогу у елиминацији дечијег рад.

Бесплатно и обавезно образовање доброг квалитета (бар до минималне законске старосне границе за пријем на посао) је кључни инструмент у заустављању дечијег рада. Присуство у школи уклања деце са тржишта рада и поставља основ за стицање вештина потребних за будуће продуктивно запошљавање. Криза запошљавања често је узрокована проблемом неусклађености школских програма и потреба тржишта рада, па је неопходно да млади људи у транзицији од школе до посла поседују квалитетно и релевантно образовање са вештинама неопходним за успех и на тржишту рада и живота уопште.

У Миленијумским развојним циљевима (у образовању) Уједињене нације су поставиле циљ да обезбеде да до 2015. године сви дечаци и девојчице заврше комплетан ток основног образовања. Сада знамо да овај циљ неће бити испуњени. Последњи УНЕСЦО-ви подаци о упису у школе указује на то да 58 милиона деце основношколског узраста и 63 милиона млађих адолесцената средњошколског узраста још увек није уписано у школу. Многи од оних који су уписани у школу наставу не похађа редовно. Како међународна заједница разматра разлоге за неуспех постизања циљева је јасно да тврдокорност дечијег рада остаје препрека за напредак у образовању и развој личности. Ако проблем дечјег рада буде игнорисан или ако се закони против њега неадекватно спроводе, деца која би требала да буду у школи ће остати раде уместо одраслих (било родитеља или оних који их експлоатишу). Да би напредак националних и локалних акционих планова и стратегија био успешан међународна заједница тражи да се дечији рада идентификује и да се допре до деце у сфери дечјег рада.

2. Нови напори да осигура да националне политике о дечијем раду и образовању буду доследне и ефикасне

МОР Конвенција 138 о минималној старости запошљавања наглашава блиску везу између образовања и минималне старосне граница за запошљавање или рад. Она наводи да минимална старосна "не сме бити мања од старости завршетка обавезног основног школовања и, у сваком случају, не сме бити мање од 15 година." Међутим недавна истраживања показују да је само 60% држава законски прописало и минималну старосну границу за пријем на посао и доб за крај обавезног (основног) образовања и ускладила ове две старосне границе.

Елем, постоји јасна потреба за већом координацијом националних политика и стратегија о питањима елиминације дечјег рада и образовања. У том

настојању МОР и друге специјализоване агенције Уједињених нација могу да играју важну улогу, сарађују са националним владама да им помогну да идентификују проблем и усвоје политике и помогну у финансирању борбе против дечијег рада.

3. Политике које обезбеђују приступ све деце квалитетном образовању и веће улагање у наставничке професије.

Образовање и обука могу бити кључни покретачи друштвеног и економског развоја и они захтевају улагања. Међутим, у многим земљама, школе које су на располагању су сиромашне и по ресурсима; потпуно неадекватни школски објекти, превелики разреди, недостају обучени наставници који више ограничавају него омогућавају учење, и делују као средство одвраћања до похађање школе. За сада превелик проценат деце одустаје од образовања чак на примарном нивоу образовања и то само због физичког недостатка који им онемогућава приступ школама, посебно у руралним подручјима. То неминовно доводи до ситуације да деца постају радна снага и пре законског минимума старости за запошљавање. Националне политике стога треба да обезбеде адекватне инвестиције у јавном образовању и условима за обуку.

МОР такође подржава кључне људе који пружају образовање - наставнике. Заједно са УНЕСЦО-ом, МОР промовише принципе квалитета наставе на свим нивоима образовања кроз препоруке које се тичу наставног кадра. Осигурање професионалних и стручних компетенција наставног кадра са пристојним условима за рад и зараду, а на основу социјалног дијалога је важан корак у пружању квалитетног образовања.

Светски дан борбе против дечијег рада је прилика да и ви подигнете свој глас против дечијег рада и да и лично помогнете остваривању циља да сва деца имају право на квалитетно образовање!

Нови Сад, 26.05.2015.

Укључите се!

проф. Хаци Здравко М. Ковач,
генерални секретар